Bogár László

OKTÓBERI (SZÓ)VIRÁGOK FÜR LAJOS SÍRJÁRA

Most, hogy elment közülünk, azt a fényképet nézegetem szomorú októberi melankóliában, amelyen egymás mellett ülünk (a másik oldalamon Fekete Gyula) egy találkozón, ahol szemben a pártállam „nagyságai virítanak" a Parlamentben, mi meg láthatólag éppen vidám beszélgetésben vagyunk. Valamikor 1988 végén, vagy 1989 elején lehetett. Ha csak tehettük, mindig szívesen élcelődtünk, tündéri humora volt, igazi dörmögő hangú paraszthumor. Felfoghatatlan, hogy e földi világban ezt már többé át nem élhetem. Ahogy megismertük egymást, valamikor éppen harminc éve lehetett, azonnal olyan volt, mintha ősidők óta lennénk jó barátok. Bölcs, megfontolt, de mindig humorral teli lénye persze nemcsak engem, de mindenkit elbűvölt, például azokon a drámai beszélgetéseken is, ahol éveken át készültünk valamire, amiről csak sokkal később derült ki, hogy a történelmi neve Lakitelek lesz. Pedig kemény, megpróbáltatásokkal teli élete volt, és a rendszerváltás nevű színjáték is sok-sok keserűség forrása volt lelkében. Miniszterségе alatt szintén olyan politikai „aknamezőn" járkált vidám fesztelenséggel, amit kevesen éltek volna túl rajta kívül. Az Antall-korszak éjszakába nyúló kormányülésein, elismerően, mindenki csak „Főtábornok úrnak" szólította. És talán az sem véletlen, hogy halála éppen annak az 1956-nak az előestéjén jött el, ami élete legfőbb értelmét képviselte. Mikor együtt láttuk elpusztulni művünket, az MDF-t, amelynek elnöke is volt, sokszor elmondtuk, hogy a legboldogabb MDF-es időszakunk az volt, amikor MDF még nem is létezett. És ilyenkor mindig lassan, elmélázva skandáltuk József Attila sorait: „*Csak ami nincs, annak van bokra*, csak ami lesz, az a virág, ami van, szétthull darabokra."